

Warszawa, dnia 23 stycznia 2018 r.

Poz. 185

PROGRAM

realizacji Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Rumunii o współpracy w zakresie nauki, szkolnictwa i kultury,

podpisany w Warszawie dnia 20 grudnia 2017 r.

Rząd Rzeczypospolitej Polskiej i Rząd Rumunii, zwane dalej „Stronami”, dążąc do umocnienia dobrych stosunków i dalszego rozwoju współpracy między obu państwami w zakresie nauki, edukacji i kultury, uzgodniły, stosownie do artykułu 24 Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Rumunii o współpracy w zakresie nauki, szkolnictwa i kultury, podpisanej w Warszawie dnia 23 czerwca 1994 roku, następujący Program współpracy w zakresie nauki, szkolnictwa i kultury.

ROZDZIAŁ I - NAUKA I SZKOLNICTWO WYŻSZE

Artykuł 1

1. Polska Akademia Nauk i Akademia Rumuńska będą kontynuować bezpośrednią współpracę na podstawie zawartych porozumień i protokołów.

2. Główną formą tej współpracy będą wspólne prace badawcze podejmowane przez jednostki naukowe oraz organizowanie dwustronnych lub wielostronnych konferencji naukowych.

Artykuł 2

1. Strony będą popierać bezpośrednią współpracę między szkołami wyższymi Rzeczypospolitej Polskiej i Rumunii w zakresie:

- 1) prowadzenia wspólnych projektów badań naukowych,
- 2) wymiany studentów, doktorantów i nauczycieli akademickich,
- 3) zapraszania nauczycieli akademickich w celu prowadzenia wykładów,
- 4) organizowania konferencji naukowych, sympozjów i seminariów,
- 5) wymiany informacji i publikacji naukowych.

2. Szczegóły tej współpracy będą uzgadniane między zainteresowanymi szkołami wyższymi.

Artykuł 3

Strony będą realizować wymianę studentów i doktorantów na studia i inne formy kształcenia, w limicie do 20 (dwudziestu) miesięcy stypendialnych rocznie dla każdej ze Stron.

Artykuł 4

Strony będą realizować wymianę nauczycieli akademickich na co najmniej jednomiesięczne staże naukowe, w limicie do 10 (dziesięciu) miesięcy stypendialnych rocznie dla każdej ze Stron.

Artykuł 5

Strony będą przyjmować każdego roku na zasadzie wzajemności, studentów filologii polskiej i studentów filologii rumuńskiej, a także nauczycieli akademickich – specjalistów w zakresie języka i kultury polskiej oraz języka i literatury rumuńskiej – na wakacyjne kursy języka i kultury polskiej oraz wakacyjne kursy języka, literatury i cywilizacji rumuńskiej, w liczbie do 10 (dziesięciu) osób dla każdej ze Stron.

Artykuł 6

1. Strony będą wspierać podnoszenie poziomu nauczania języka polskiego w szkołach wyższych w Rumunii i języka rumuńskiego w publicznych szkołach wyższych w Rzeczypospolitej Polskiej.

2. W tym celu Strony będą kontynuować zatrudnianie nauczycieli akademickich – specjalistów w zakresie:

1) języka rumuńskiego i literatury rumuńskiej na:

- a) Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie,
- b) Uniwersytecie Adama Mickiewicza w Poznaniu,
- c) Uniwersytecie Warszawskim.

2) języka polskiego i literatury polskiej na:

- a) Uniwersytecie w Bukareszcie,
- b) Uniwersytecie Alexandru Ioan Cuza w Jassach,
- c) Uniwersytecie Babes-Bolyai w Kluż-Napoka.

3. Przyjmująca szkoła wyższa będzie zgłaszać wnioski o skierowanie nauczycieli akademickich drugiego państwa za pośrednictwem właściwego ministerstwa.

4. Strona wysyłająca będzie przekazywać wnioski nauczycieli akademickich w terminie do dnia 30 kwietnia każdego roku.

5. Strony będą sobie przekazywać wzajemnie w terminie do dnia 30 czerwca każdego roku decyzję w sprawie przyjęcia nowych nauczycieli akademickich, jak również przedłużenia stosunku pracy już zatrudnionych nauczycieli akademickich.

6. Strony będą zapewniać nauczycielom akademickim, specjalistom w zakresie języka polskiego i literatury polskiej oraz języka rumuńskiego i literatury rumuńskiej, w miarę swoich możliwości, pomoce dydaktyczne, podręczniki i wymaganą literaturę specjalistyczną.

Artykuł 7

1. Strony będą wspierać rozwój bezpośredniej współpracy w zakresie nauki i techniki między szkołami wyższymi i ich wydziałami, instytucjami, organizacjami

oraz innymi jednostkami naukowymi, opartej na zasadzie wzajemnej korzyści i zgodnej z ich prawem wewnętrznym.

2. Formy współpracy będą następujące:

- 1) wspólne projekty badawczo-rozwojowe w dziedzinach wspólnego zainteresowania,
- 2) wymiana pracowników naukowych, specjalistów, personelu technicznego i innych ekspertów zaangażowanych w realizację wspólnych projektów badawczo-rozwojowych,
- 3) wymiana informacji oraz publikacji naukowych i technicznych,
- 4) uczestnictwo w konferencjach naukowych, sympozjach, seminariach, wykładach, wystawach i innych wydarzeniach naukowych,
- 5) wspólne wykorzystanie wyposażenia naukowego oraz środków na prace badawczo-rozwojowe,
- 6) inne formy współpracy naukowej i technicznej uzgodnione przez Strony.

3. Zainteresowane polskie i rumuńskie jednostki naukowe uzgodnią formy i dziedziny współpracy oraz warunki finansowe, jak również aspekty związane z prawami własności intelektualnej, z zastrzeżeniem postanowień artykułu 21.

Artykuł 8

1. Strony będą popierać bezpośrednią współpracę uczelni artystycznych.
2. Warunki współpracy będą każdorazowo uzgadniane przez zainteresowane uczelnie artystyczne.

ROZDZIAŁ II – EDUKACJA

Artykuł 9

1. Strony dołożą starań w celu stworzenia obywatelom rumuńskim pochodzenia polskiego, zamieszkałym w Rumunii, oraz obywatelom polskim pochodzenia rumuńskiego, zamieszkałym w Rzeczypospolitej Polskiej, warunków sprzyjających zachowaniu, wyrażaniu i rozwojowi ich tożsamości narodowej, kulturowej, językowej i religijnej, a także, w miarę możliwości, warunków do nauczania języka ojczystego oraz historii, geografii i kultury polskiej w Rumunii i rumuńskiej w Rzeczypospolitej Polskiej.

2. W tym celu Strony będą zapewniać odpowiednie przygotowanie i doskonalenie kadr nauczycielskich uczących w instytucjach oświatowych drugiego państwa, w których odbywa się nauczanie języka polskiego i języka rumuńskiego jako języków ojczystych, a także historii i geografii polskiej w Rumunii i rumuńskiej w Rzeczypospolitej Polskiej.

3. Strony będą popierać również zatrudnianie nauczycieli drugiego państwa w celu wykonania postanowień ustępu 1.

Artykuł 10

1. Strony będą popierać bezpośrednią współpracę szkół obu państw oraz wymianę uczniów, na zasadzie wzajemności.

2. Warunki współpracy będą każdorazowo uzgadniane przez zainteresowane szkoły.

ROZDZIAŁ III – KULTURA, SZTUKA, OCHRONA I ZACHOWANIE DZIEDZICTWA NARODOWEGO

Artykuł 11

1. Strony będą popierać funkcjonowanie i działalność Instytutu Polskiego w Bukareszcie i Rumuńskiego Instytutu Kultury w Warszawie.

2. Strony uzgadniają, że funkcjonowanie i działalność Instytutu Polskiego w Bukareszcie i Rumuńskiego Instytutu Kultury w Warszawie będzie się odbywać zgodnie z postanowieniami Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Rumunii o działalności Instytutu Polskiego w Bukareszcie i Rumuńskiego Instytutu Kultury w Warszawie, podpisanej dnia 5 marca 2009 roku w Warszawie.

Artykuł 12

1. W celu wzajemnego pogłębienia znajomości i upowszechniania kultury i sztuki polskiej w Rumunii i rumuńskiej w Rzeczypospolitej Polskiej, Strony będą popierać:

- 1) nawiązywanie i rozwijanie kontaktów między instytucjami kultury oraz między związkami i stowarzyszeniami twórców,
- 2) wymianę ekspertów, pisarzy i twórców,
- 3) wymianę specjalistów w dziedzinie edukacji artystycznej,
- 4) tłumaczenie dzieł z dziedziny literatury, kultury i sztuki.

2. Strona rumuńska wspiera dostęp zagranicznych czytelników do literatury rumuńskiej i popiera obecność rumuńskich autorów na międzynarodowym rynku książki.

Artykuł 13

Strony będą popierać wzajemny udział w targach książki, jakie odbywają się w Rzeczypospolitej Polskiej i w Rumunii, zgodnie z regulaminami udziału w tych imprezach.

Artykuł 14

Strony będą popierać współpracę między wydawnictwami, której celem będzie upowszechnianie literatury drugiego państwa.

Artykuł 15

1. Strony będą popierać bezpośrednią współpracę między bibliotekami obu państw, w szczególności w zakresie wymiany ekspertów, informacji i materiałów.

2. Warunki tej wymiany będą każdorazowo uzgadniane przez zainteresowane instytucje.

Artykuł 16

1. Strony będą popierać bezpośrednią współpracę między muzeami i galeriami sztuki oraz innymi organizacjami działającymi w zakresie sztuk plastycznych.

2. Współpraca będzie obejmować w szczególności wymianę wystaw, wzajemny udział artystów, krytyków sztuki i muzealników w wystawach oraz w plenerach twórczych i sympozjach.

Artykuł 17

Strony poinformują się wzajemnie o imprezach o charakterze międzynarodowym w dziedzinie filmu, teatru, muzyki, tańca klasycznego i współczesnego, folkloru, sztuk plastycznych i będą wspierać udział w tych wydarzeniach, promując w ten sposób bezpośrednie kontakty między wyspecjalizowanymi instytucjami oraz zawodowymi i amatorskimi zespołami i grupami.

Artykuł 18

1. Strony będą popierać współpracę między instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę i zachowanie zabytków w obu państwach.

2. W tym celu Strony będą wspierać wymianę specjalistów, informacji, materiałów i dokumentacji.

Artykuł 19

1. Strony będą popierać wymianę informacji w zakresie prawa i praktyki ochrony dziedzictwa i dóbr kultury, ze szczególnym uwzględnieniem zapobiegania nielegalnemu wywozowi dzieł sztuki.

2. Strony będą współpracować w celu zapobiegania i zwalczania nielegalnego wywozu, wwozu i przekazywania dóbr kultury stanowiących narodowe dziedzictwo kulturowe, zgodnie z przepisami prawnymi obowiązującymi w danym państwie, a także zgodnie z umowami międzynarodowymi, których są Stronami.

Artykuł 20

Strony podejmą działania na rzecz identyfikacji, ewidencji i opracowania naukowego dóbr kultury polskiej znajdujących się na terytorium Rumunii oraz dóbr kultury rumuńskiej znajdujących się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Artykuł 21

Strony zapewnią ochronę praw autorskich i praw pokrewnych zgodnie ze swoim prawem wewnętrznym oraz umowami międzynarodowymi, których są Stronami.

Artykuł 22

1. Strony będą popierać współpracę między instytucjami, organizacjami, producentami w dziedzinie kinematografii obu państw, w szczególności w takich obszarach, jak produkcja i świadczenie usług filmowych oraz udział w międzynarodowych festiwalach filmowych organizowanych w każdym z państw, zgodnie z regulaminami tych festiwali.

2. Strony będą również popierać bezpośrednią współpracę polskich i rumuńskich stowarzyszeń filmowców, narodowych filmotek oraz innych instytucji i organizacji działających w dziedzinie kinematografii.

Artykuł 23

Strony będą popierać wymianę twórców ludowych i zespołów folklorystycznych oraz ich udział w międzynarodowych imprezach i festiwalach folkloru organizowanych w drugim państwie.

ROZDZIAŁ IV – ARCHIWA

Artykuł 24

1. Strony będą popierać współpracę w dziedzinie archiwistyki.

2. Naczelną Dyrekcją Archiwów Państwowych Rzeczypospolitej Polskiej i Narodowe Archiwum Rumunii będą popierać rozwój bezpośredniej współpracy zgodnie z Porozumieniem o współpracy między Naczelną Dyrekcją Archiwów Państwowych Rzeczypospolitej Polskiej a Generalną Dyrekcją Archiwów Państwowych Rumunii, podpisanym w Warszawie dnia 19 października 1995 roku.

ROZDZIAŁ V – SPORT I MŁODZIEŻ

Artykuł 25

1. Strony będą popierać współpracę w zakresie sportu i kultury fizycznej, w szczególności w następujących obszarach:

- 1) udział w zawodach lub treningach w ramach wymiany delegacji sportowych,
- 2) wymiana doświadczeń trenerskich i sędziowskich oraz udział trenerów i sędziów w organizowanych przez Strony imprezach sportowych.

2. Warunki współpracy będą każdorazowo ustalane przez zainteresowane jednostki.

Artykuł 26

Strony będą popierać wymianę młodzieży oraz współpracę organizacji i stowarzyszeń młodzieżowych, a także kontakty i współpracę między instytucjami zajmującymi się rozwiązywaniem problemów młodzieży.

ROZDZIAŁ VI – MEDIA

Artykuł 27

1. Strony będą popierać współpracę między Telewizją Polską S.A. a Telewizją Rumuńską, prowadzoną w ramach dwustronnej Umowy o współpracy w dziedzinie telewizji, zawartej w Bukareszcie dnia 14 czerwca 2000 roku.

2. Telewizja Polska S.A. i Telewizja Rumuńska wynegocjują i podpiszą nową umowę o współpracy zgodnie z najnowszymi regulacjami i wymogami w zakresie produkcji telewizyjnej.

Artykuł 28

Strony będą popierać współpracę w dziedzinie radiofonii między Polskim Radiem S.A. i Rumuńską Korporacją Radiową (SRR) – Rumuńskim Radiem Międzynarodowym. Postanowienia szczegółowe w tym zakresie będą uzgadniane między zainteresowanymi instytucjami.

Artykuł 29

1. Strony będą popierać współpracę Polskiej Agencji Prasowej PAP i Rumuńskiej Agencji Prasowej AGERPRESS w dziedzinie wymiany informacji i bezpośrednich kontaktów między dziennikarzami oraz wymianę doświadczeń na poziomie specjalistów w zakresie techniki, marketingu i innych.

2. Strony będą popierać podpisanie nowej Umowy między Polską Agencją Prasową PAP i Rumuńską Agencją Prasową AGERPRESS.

Artykuł 30

Strony będą popierać współpracę między stowarzyszeniami dziennikarzy obu państw.

ROZDZIAŁ VII – INNE DZIEDZINY

Artykuł 31

1. Strony będą popierać współpracę między Stowarzyszeniem Architektów Polskich a stowarzyszeniami architektów Rumunii, na podstawie bezpośrednich uzgodnień.

2. Strony będą ułatwiać działania stowarzyszeń w ramach Forum Rady Architektów Europy Środkowo-Wschodniej (ACCEE).

Artykuł 32

Strony będą popierać współpracę na forum Organizacji Narodów Zjednoczonych do spraw Wychowania, Nauki i Kultury (UNESCO) w dziedzinie nauki, edukacji i kultury oraz – na poziomie bilateralnym – bezpośrednią współpracę między swoimi komitetami narodowymi UNESCO.

Artykuł 33

Strony będą popierać współpracę w ramach programów edukacyjnych i kulturalnych realizowanych przez Radę Europy i Unię Europejską.

ROZDZIAŁ VIII – POSTANOWIENIA ORGANIZACYJNE I FINANSOWE

Część 1 – Wymiana osób

Artykuł 34

1. Z zastrzeżeniem ustępu 2, Strona wysyłająca pokrywa koszty podróży międzynarodowej osób wyjeżdżających w ramach jednej z dziedzin przewidzianych w niniejszym Programie do stolicy państwa Strony przyjmującej i z powrotem, w tym członków zespołów artystycznych, oraz pokrywa koszty przewozu międzynarodowego w obie strony dekoracji, rekwizytów i instrumentów muzycznych zespołów artystycznych.

2. Warunki organizacyjne i finansowe dotyczące wymiany studentów, doktorantów i nauczycieli akademickich, o której mowa w artykułach 3 - 6, określają artykuły 36 - 38.

Artykuł 35

1. Strona przyjmująca zapewni zakwaterowanie, wyżywienie lub diety oraz pokryje koszty transportu wewnętrznego osób przybywających na okres do jednego miesiąca, zgodnie z prawem wewnętrznym.

2. Strona przyjmująca pokrywa również koszty organizacji występów, w tym koszty związane z odprawą celną niezbędnych przedmiotów towarzyszących przedsięwzięciu. Strona przyjmująca pokrywa również koszty związane z transportem wewnętrznym, koszty wynajmu sali, sceny i niezbędnych urządzeń oraz koszty promocji wydarzenia.

Artykuł 36

1. W odniesieniu do osób wymienionych w artykule 3 i artykule 4 niniejszego Programu, Strona przyjmująca zapewni:

- 1) bezpłatną naukę i realizację programu stażu w publicznych szkołach wyższych,

- 2) możliwość odpłatnego zakwaterowania w domach studenckich, na warunkach przewidzianych dla obywateli państwa Strony przyjmującej,
- 3) odpłatne korzystanie, w miarę możliwości, ze stołówek instytucji szkolnictwa wyższego.

2. Strona wysyłająca zapewni:

1) Strona rumuńska zapewnia stypendium na utrzymanie i pokrywa wydatki na podróż międzynarodową zgodnie ze swoimi przepisami wewnętrznymi, w granicach posiadanych środków,

2) Strona polska zapewnia stypendium na utrzymanie oraz upewni się, że osoba delegowana będzie posiadała środki na pokrycie kosztów podróży.

3. W odniesieniu do osób wymienionych w artykule 3 niniejszego Programu, Strony prześlą sobie wzajemnie, do dnia 1 lipca każdego roku, wykazy z nazwiskami studentów i doktorantów, kierunkami wybranych przez nich studiów oraz wymagane dokumenty.

4. W odniesieniu do osób wymienionych w artykule 4 niniejszego Programu, Strony prześlą sobie wzajemnie do dnia 31 marca każdego roku program stażu naukowego każdego kandydata.

Artykuł 37

1. W odniesieniu do osób wymienionych w artykule 5 niniejszego Programu, Strona przyjmująca zapewnia:

- 1) bezpłatną naukę,
- 2) bezpłatne zakwaterowanie i wyżywienie lub stypendium na pokrycie tych kosztów, zgodnie ze swoim prawem wewnętrznym,
- 3) pokrycie kosztów podróży na terytorium państwa Strony przyjmującej, wynikających z programu kursów.

2. Strona wysyłająca zapewni:

- 1) Strona rumuńska pokrywa wydatki na podróż międzynarodową zgodnie ze swoimi przepisami wewnętrznymi, w granicach posiadanych środków,
- 2) Strona polska upewni się, że osoba delegowana będzie posiadała środki na pokrycie kosztów podróży.

3. Strony prześlą odpowiednie dokumenty kandydatów drogą dyplomatyczną do dnia 15 kwietnia każdego roku.

Artykuł 38

1. W odniesieniu do osób wymienionych w artykule 6 niniejszego Programu, szkoły wyższe zatrudniające nauczycieli akademickich, specjalistów w zakresie języków i literatury polskiej i rumuńskiej, zapewniają odpowiednie, nieodpłatne, samodzielne zakwaterowanie, z wyłączeniem opłat za użytkowanie telefonu, radia i telewizora, które ponosić będzie pracownik. Strona wysyłająca pokrywa koszty podróży zgodnie ze swoimi przepisami wewnętrznymi.

2. W odniesieniu do osób wymienionych w artykule 9 ustępach 2 i 3 niniejszego Programu, zatrudnionych w szkołach i placówkach oświatowych państwa Strony przyjmującej, świadczenia, o których mowa w ustępie 1, zostaną zapewnione w miarę możliwości.

3. W przypadkach, o których mowa w ustępach 1 i 2, instytucja zatrudniająca wypłaca miesięczne wynagrodzenie przez 12 (dwanaście) miesięcy w roku, zgodnie z wewnętrznymi przepisami, a jeśli przepisy dopuszczają taką możliwość, wynagrodzenie za okres wakacji letnich wypłacone będzie za 2 (dwa) miesiące z góry.

Artykuł 39

W odniesieniu do osób wymienionych w artykule 10 i artykule 26 niniejszego Programu, warunki wymiany będą każdorazowo uzgadniane przez jednostki realizujące wymianę.

Artykuł 40

Strony zapewnią, że osoby uczestniczące w wymianie wynikającej z niniejszego Programu będą posiadały Europejską Kartę Ubezpieczenia Zdrowotnego.

Część 2 - Wymiana wystaw

Artykuł 41

Szczegółowe warunki organizacji i finansowania wystaw będą uzgadniane między właściwymi instytucjami i zostaną określone w odrębnych porozumieniach podpisanych przez te podmioty.

Część 3 - Wymiana zespołów artystycznych

Artykuł 42

Strona przyjmująca pokrywa koszty transportu wynikające z uzgodnionego planu występów na terytorium swojego państwa, jak również koszty pobytu członków zespołów artystycznych, zgodnie z postanowieniami artykułów 34 i 35 niniejszego Programu. Postanowienia te nie dotyczą tournée realizowanych na zasadach komercyjnych.

Część 4 - Wymiana materiałów

Artykuł 43

Strona wysyłająca pokrywa koszty związane z przygotowaniem i wysyłką materiałów stanowiących przedmiot wymiany w ramach niniejszego Programu – partytur, tekstów sztuk teatralnych, podręczników szkolnych, publikacji specjalistycznych, materiałów fonograficznych, fotografii, kaset video, płyt CD i DVD, mikrofilmów i innych.

*Część 5 – Inne postanowienia***Artykuł 44**

Koszty związane z organizacją wymian innych, niż wymienione w artykułach 41, 42 i 43, ale uwzględniających postanowienia zawarte w niniejszym Programie, będą pokrywane na podstawie odrębnych porozumień między kompetentnymi instytucjami obu państw.

ROZDZIAŁ IX - POSTANOWIENIA KOŃCOWE**Artykuł 45**

Niniejszy Program nie wyklucza możliwości realizacji innych przedsięwzięć, w tym również organizowanych na wniosek i koszt Strony wysyłającej.

Artykuł 46

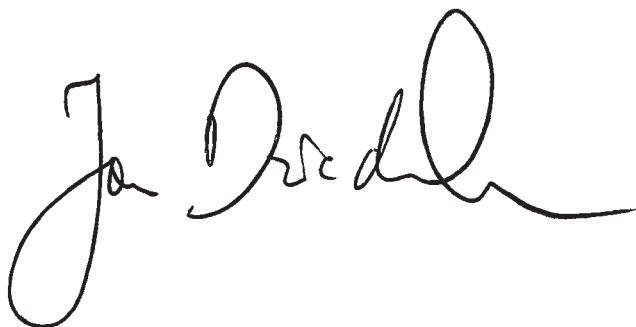
1. Niniejszy Program wchodzi w życie w dniu podpisania i pozostanie w mocy przez 5 lat.

2. Zmiany w niniejszym Programie mogą być wprowadzane za pisemną zgodą obu Stron. Zmiany te wejdą w życie według takiej samej procedury, jak ta przewidziana dla Programu.

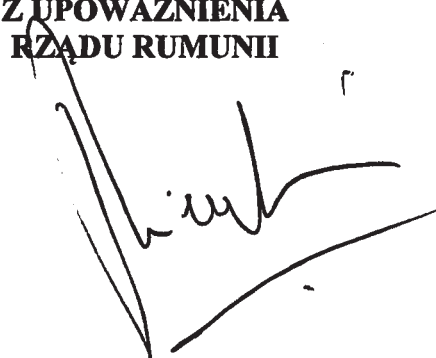
3. Każda ze Stron może wypowiedzieć niniejszy Program poprzez pisemne zawiadomienie drugiej Strony. Program traci ważność po upływie 3 miesięcy od dnia otrzymania noty o wypowiedzeniu Programu.

Podpisano w Warszawie..... dnia 20 grudnia 2017 roku w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, każdy w językach polskim i rumuńskim, przy czym oba teksty posiadają jednakową moc.

**Z UPOWAŻNIENIA RZĄDU
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

**Z UPOWAŻNIENIA
RZĄDU RUMUNII**

**PROGRAMUL DE APLICARE A ACORDULUI
ÎNTRU GVERNUL REPUBLICII POLONE
ȘI GVERNUL ROMÂNIEI
PRIVIND COLABORAREA ÎN DOMENIILE
ȘTIINȚEI, ÎNVĂȚĂMÂNTULUI ȘI CULTURII**

Guvernul Republicii Polone și Guvernul României, denumite în continuare „Părți”,

Urmărind consolidarea bunelor relații, precum și dezvoltarea în continuare a colaborării între cele două state în ceea ce privește știința, învățământul și cultura, în conformitate cu articolul 24 al Acordului dintre Guvernul Republicii Polone și Guvernul României privind colaborarea în domeniile științei, învățământului și culturii, semnat la Varșovia, la 23 iunie 1994,

Au convenit următorul Program de colaborare în domeniul științei, învățământului și culturii:

CAPITOLUL I – ȘTIINȚĂ ȘI ÎNVĂȚĂMÂNT SUPERIOR

Articolul 1

1. Academia de Științe din Polonia și Academia Română continuă colaborarea directă, pe baza înțelegerilor și protocoalelor încheiate.

2. Forma principală de colaborare constă în: lucrări comune de cercetare, inițiate de către unitățile științifice, organizarea de conferințe pe teme de cercetare, bilaterale sau multilaterale.

Articolul 2

1. Părțile sprijină colaborarea directă între instituțiile de învățământ superior din Republica Polonă și România în ceea ce privește:

- 1) inițierea unor proiecte de cercetare științifică comune,
- 2) schimburi de studenți, doctoranzi și profesori universitari,
- 3) invitarea profesorilor de a susține cursuri,
- 4) organizarea de conferințe științifice, simpozioane și seminarii,
- 5) schimbul de informații și publicații științifice.

2. Detaliile privind colaborarea la acest nivel vor fi stabilite între instituțiile de învățământ superior interesate.

Articolul 3

Părțile realizează schimbul de studenți și doctoranzi, pentru studii ori alte forme de perfecționare, în limita anuală de 20 (douăzeci) de luni-bursă, pentru fiecare dintre Părți.

Articolul 4

Părțile realizează schimbul de cadre didactice universitare, pentru stagii de cercetare, pe perioade de cel puțin o lună, în limita anuală de 10 (zece) luni-bursă, pentru fiecare dintre Părți.

Articolul 5

Părțile primesc în fiecare an, pe bază de reciprocitate, studenți la filologie română și filologie poloneză, precum și cadre didactice universitare – specialiști în domeniul limbii și culturii române și polone - la cursuri de vară de limbă, literatură și civilizație română și de limbă și cultură polonă, în număr de 10 (zece) persoane pentru fiecare dintre Părți.

Articolul 6

1. Părțile sprijină dezvoltarea nivelului de învățare a limbii române, în instituțiile publice de învățământ superior din Republica Polonă, respectiv a limbii polone în instituțiile de învățământ superior din România.

2. În acest scop, Părțile vor continua angajarea de cadre didactice universitare, specialiști în:

1) limba și literatura română, la:

- a) Universitatea Jagiellonă din Cracovia,
- b) Universitatea „Adam Mickiewicz” din Poznań,
- c) Universitatea din Varșovia.

2) limba și literatura polonă, la:

- a) Universitatea din București,
- b) Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași,
- c) Universitatea „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca.

3. Instituția de învățământ superior primitoare depune cererile de transfer ale cadrelor universitare din celălalt stat prin intermediul ministerului de resort.

4. Partea trimitătoare transmite cererile cadrelor didactice universitare până la data de 30 aprilie a fiecărui an.

5. Părțile transmit, reciproc, până la data de 30 iunie a fiecărui an, decizia cu privire la primirea noilor cadre universitare, precum și la prelungirea activității celor deja angajate.

6. Părțile asigură cadrelor didactice universitare, specialiști în limba și literatura română, respectiv limba și literatura polonă, după posibilități, mijloace didactice ajutătoare, manuale și literatura de specialitate necesară.

Articolul 7

1. Părțile sprijină dezvoltarea cooperării directe în domeniul științei și tehnicii între instituții de învățământ superior și facultățile lor, instituții, organizații și alte unități științifice, în baza avantajului reciproc, conform legislației lor interne.

2. Cooperarea include următoarele forme:

- 1) proiecte comune de cercetare și dezvoltare în domenii de interes reciproc;
- 2) schimb de oameni de știință, cercetători, specialiști, personal tehnic și alți experți implicați în realizarea proiectelor comune de cercetare și dezvoltare;
- 3) schimb de informații și publicații științifice și tehnice;
- 4) participarea la conferințe științifice, simpozioane, seminarii, cursuri, expoziții și alte manifestări științifice;
- 5) folosirea în comun a echipamentului științific precum și a facilităților pentru cercetare și dezvoltare;
- 6) alte forme de cooperare științifică și tehnică convenite de comun acord.

3. Entitățile științifice românești și poloneze de resort vor conveni formele și domeniile de colaborare, condițiile financiare, precum și aspectele legate de drepturile de proprietate intelectuală cu respectarea prevederilor art. 21.

Articolul 8

1. Părțile sprijină cooperarea directă a instituțiilor de învățământ superior artistic.
2. Condițiile cooperării vor fi stabilite, de fiecare dată, de către instituțiile de învățământ superior artistic interesate.

CAPITOLUL II – EDUCAȚIA

Articolul 9

1. Părțile depun eforturi în scopul de a crea pentru cetățenii români de origine poloneză, care trăiesc în România, precum și pentru cetățenii polonezi de origine română, care trăiesc în Republica Polonă, condiții favorabile păstrării, exprimării și dezvoltării identității lor naționale, culturale, lingvistice și religioase, precum și de a asigura, în limita

posibilităților, condiții de a învăța limba maternă precum și istoria, geografia și cultura României în Republica Polonă și a Republicii Polone în România.

2. În acest scop, Părțile asigură pregătirea adecvată și perfecționarea cadrelor didactice care predau în instituțiile de învățământ ale celuilalt stat în care se învață limba română și limba polonă, ca limbă maternă, precum și istoria și geografia României în Republica Polonă și a Republicii Polone în România.

3. De asemenea, Părțile sprijină angajarea cadrelor didactice din celălalt stat în vederea realizării prevederilor din alineatul 1.

Articolul 10

1. Părțile sprijină cooperarea directă a școlilor din ambele state, precum și schimbul de elevi, în regim de reciprocitate.

2. Condițiile acestei cooperări vor fi stabilite, de fiecare dată, de către școlile interesate.

CAPITOLUL III – CULTURA, ARTA, PROTEJAREA ȘI CONSERVAREA PATRIMONIULUI NAȚIONAL

Articolul 11

1. Părțile sprijină activitatea și funcționarea Institutului Cultural Român de la Varșovia și a Institutului Polonez din București.

2. Părțile convin ca activitatea și funcționarea Institutului Polonez din București și a Institutului Cultural Român de la Varșovia să se desfășoare conform prevederilor Acordului între Guvernul Republicii Polone și Guvernul României cu privire la funcționarea Institutului Polonez din București și a Institutului Cultural Român de la Varșovia, semnat la Varșovia, la 5 martie 2009.

Articolul 12

1. În scopul cunoașterii aprofundate și al promovării reciproce a culturii și artei Republicii Polone în România și României în Republica Polonă, Părțile sprijină:

- 1) stabilirea și dezvoltarea contactelor între instituțiile de cultură, precum și între uniunile și asociațiile de creație;
- 2) schimburi de experți, scriitori și creatori;
- 3) schimburi de specialiști în domeniul educației artelor;
- 4) traduceri ale operelor din domeniul literaturii, culturii și artei.

2. Partea română susține accesul publicului străin la literatura română și sprijină prezența autorilor români pe piața internațională de carte.

Articolul 13

Părțile sprijină participarea reciprocă la târgurile de carte, care au loc în Republica Polonă și în România, conform regulamentelor de participare ale acestor manifestări.

Articolul 14

Părțile sprijină cooperarea între edituri, în scopul promovării literaturii celui alt stat.

Articolul 15

1. Părțile sprijină cooperarea directă între bibliotecile din cele două state, mai ales în domeniul schimbului de experți, informații și materiale.

2. Condițiile acestor schimburi vor fi stabilite, de fiecare dată, de către instituțiile interesate.

Articolul 16

1. Părțile sprijină colaborarea directă între muzeele și galeriile de artă, precum și între alte organizații care activează în domeniul artelor plastice.

2. Cooperarea se referă, în primul rând, la schimbul de expoziții, participarea reciprocă a unor artiști, critici de artă și muzeografi la astfel de expoziții, precum și la tabere de creație și simpozioane.

Articolul 17

Părțile se informează reciproc asupra manifestărilor cu caracter internațional din domeniul filmului, teatrului, muzicii, dansului clasic și contemporan, folclorului, artelor plastice și sprijină participarea la aceste manifestări, promovând astfel relațiile directe între instituțiile de specialitate, ansamblurile și formațiile profesioniste și de amatori.

Articolul 18

1. Părțile sprijină colaborarea dintre instituțiile din domeniul protejării și conservării patrimoniului național din cele două state.

2. În acest scop, Părțile sprijină schimburile de specialiști, informații, materiale și documentație.

Articolul 19

1. Părțile sprijină schimbul de informații privind cadrul normativ și practica protejării patrimoniului și bunurilor culturale, în special în ceea ce privește combaterea exportului ilicit de opere de artă.

2. Părțile colaborează în scopul prevenirii și combaterii exportului, importului și transferului ilicit al bunurilor culturale care reprezintă patrimoniu cultural național, în conformitate cu prevederile legale în vigoare din fiecare stat, precum și cu acordurile internaționale la care ambele state sunt parte.

Articolul 20

Părțile acționează în direcția identificării, înregistrării și inventarierii științifice a bunurilor culturale poloneze, aflate pe teritoriul României și a bunurilor culturale românești aflate pe teritoriul Republicii Polone.

Articolul 21

Părțile asigură protejarea drepturilor de autor și a drepturilor conexe, în conformitate cu legislația internă și cu acordurile internaționale la care sunt parte.

Articolul 22

1. Părțile sprijină cooperarea între instituțiile, organizațiile și producătorii în domeniul cinematografic, din cele două state, în special în domeniul producției de filme și al prestării de servicii cinematografice, precum și participarea la festivalurile internaționale de film organizate în statele lor, în conformitate cu regulamentele festivalurilor respective.

2. Părțile sprijină, de asemenea, cooperarea directă dintre asociațiile cinematografice române și poloneze, arhivele naționale de filme și alte instituții și organizații care activează în domeniul cinematografiei.

Articolul 23

Părțile sprijină schimbul de creatori populari și formații folclorice, precum și participarea acestora la manifestările și festivalurile internaționale de folclor, organizate în celălalt stat.

CAPITOLUL IV – ARHIVE

Articolul 24

1. Părțile sprijină cooperarea în domeniul arhivisticii.

2. Arhivele Statului din Republica Polonă și Arhivele Naționale din România promovează dezvoltarea colaborării directe conform prevederilor Acordului de colaborare dintre Direcția generală a arhivelor statului din Republica Polonă și Direcția generală a arhivelor statului din România, semnat la Varșovia, la 19 octombrie 1995.

CAPITOLUL V – SPORT ȘI TINERET

Articolul 25

1. Părțile sprijină cooperarea în domeniul sportului și educației fizice, în special în următoarele domenii:

- 1) participarea la competiții sau antrenamente, în cadrul schimburilor de delegații sportive,
- 2) schimburi de experiență între antrenori și arbitri, precum și participarea acestora la manifestările sportive organizate de către Părți.

2. Condițiile de colaborare vor fi stabilite, de fiecare dată, de către entitățile implicate.

Articolul 26

Părțile sprijină schimbul de tineri și colaborarea dintre organizațiile și asociațiile de tineret, precum și contactele și colaborarea dintre instituțiile care se ocupă de soluționarea problemelor tineretului.

CAPITOLUL VI – MASS-MEDIA

Articolul 27

1. Părțile sprijină colaborarea dintre Televiziunea Polonă S.A. și Societatea Română de Televiziune, desfășurată în baza Acordului bilateral privind colaborarea în domeniul televiziunii, semnat la București, la 14 iunie 2000.

2. Televiziunea Polonă S.A. și Societatea Română de Televiziune vor negocia și semna un Acord nou de colaborare, în conformitate cu noile reglementări și cerințe din domeniul producției de televiziune.

Articolul 28

Părțile sprijină colaborarea în domeniul radiodifuziunii între Radioul Polonez S.A. și Societatea Română de Radiodifuziune (SRR) – Radio România Internațional. Prevederile detaliate în acest domeniu vor fi stabilite între instituțiile interesate.

Articolul 29

1. Părțile sprijină colaborarea dintre Agenția Poloneză de Presă PAP și Agenția Română de Presă AGERPRES în domeniul schimbului de informații și al contactelor directe dintre jurnaliști, precum și schimbul de experiență la nivelul specialiștilor din domeniile tehnic, marketing și altele.

2. Părțile vor sprijini semnarea unui nou acord între Agenția Poloneză de Presă PAP și Agenția Română de Presă AGERPRES.

Articolul 30

Părțile sprijină colaborarea dintre asociațiile de jurnaliști din cele două state.

CAPITOLUL VII – ALTE DOMENII

Articolul 31

1. Părțile sprijină colaborarea dintre Asociația de Arhitecți din Republica Polonă și asociațiile de arhitecți din România, în baza unor înțelegeri directe.

2. Părțile facilitează activitățile Asociațiilor, în cadrul Forumului Consiliului Arhitecților din Europa Centrală și de Est (ACCEE).

Articolul 32

Părțile sprijină colaborarea în cadrul Organizației Națiunilor Unite pentru Educație, Știință și Cultură (UNESCO), în domeniul științei, educației și culturii, precum și la nivel bilateral, în colaborarea directă dintre comisiile naționale UNESCO.

Articolul 33

Părțile sprijină colaborarea în cadrul programelor pentru educație și cultură, realizate de către Consiliul Europei și Uniunea Europeană.

CAPITOLUL VIII – PREVEDERI ORGANIZATORICE ȘI FINANCIARE

Secțiunea 1 – Schimbul de persoane

Articolul 34

1. Partea trimițătoare suportă cheltuielile de transport internațional dus-întors până la și din capitala statului Părții primitoare pentru persoanele din orice domeniu de activitate prevăzut în prezentul Program, inclusiv membrii formațiilor artistice, precum și cele legate de transportul internațional dus-întors al decorurilor, recuzitei și instrumentelor muzicale ale ansamblurilor artistice, cu excepția alineatului 2.

2. Condițiile de organizare și finanțare cu privire la schimburile de studenți, doctoranzi și profesori universitari, menționate la art. 3, 4, 5 și 6 sunt definite în art. 36, 37 și 38.

Articolul 35

1. Partea primitoare asigură cazare, masă sau diurnă și acoperă cheltuielile de transport intern pentru persoanele primite pentru o perioadă de până la o lună, în conformitate cu legislația internă.

2. Partea primitoare suportă, de asemenea, cheltuielile de organizare a spectacolelor, inclusiv pe cele legate de scoaterea din vamă a materialelor necesare organizării acestora. Părții primitoare îi revin cheltuielile aferente transportului intern, închirierii sălii, scenei și echipamentelor necesare, precum și costurile promovării evenimentului.

Articolul 36

1. Referitor la persoanele menționate la Articolul 3 și la Articolul 4 al prezentului Program, Partea primitoare asigură:

- 1) învățământ gratuit și efectuarea programului de stagiu în instituțiile de învățământ superior de stat;
- 2) posibilitatea cazării cu plată în căminele studențești și universitare, în condițiile prevăzute pentru cetățenii statului Părții primitoare;
- 3) accesul cu plată, în limita posibilităților, la cantinele instituțiilor de învățământ superior.

2. Partea trimițătoare asigură:

- 1) Partea română asigură bursă de studiu și cheltuieli de transport internațional în conformitate cu legislația în vigoare, în limita fondurilor disponibile;
- 2) Partea polonă va asigura bursă de întreținere și se va asigura că persoana delegată va avea resurse pentru acoperirea costurilor de transport.

3. Referitor la persoanele menționate la Articolul 3 al prezentului Program, Părțile își transmit reciproc, până la data de 1 iulie a fiecărui an, lista cu numele studenților și doctoranzilor, domeniile de studiu alese, precum și documentele necesare.

4. Referitor la persoanele menționate la Articolul 4 al prezentului Program, Părțile își transmit reciproc, până la data de 31 martie a fiecărui an, planul stagiului de cercetare al fiecărui candidat.

Articolul 37

1. Referitor la persoanele menționate la Articolul 5 al prezentului Program, Partea primitoare asigură:

- 1) învățământ gratuit;
- 2) cazare și masă gratuite sau bursă pentru acoperirea acestor costuri, în conformitate cu legislația internă;
- 3) suportarea cheltuielilor legate de călătorie, pe teritoriul statului Părții

primitoare, ce decurg din programul cursurilor.

2. Partea trimițătoare asigură:

- 1) Partea română asigură cheltuieli de transport internațional în conformitate cu legislația în vigoare, în limita fondurilor disponibile;
- 2) Partea polonă se asigură că persoana delegată dispune de toate resursele pentru a suporta cheltuielile de transport.

3. Părțile transmit documentele necesare ale candidaților pe cale diplomatică, până la data de 15 aprilie a fiecărui an.

Articolul 38

1. Referitor la persoanele menționate la Articolul 6 din prezentul Program, instituțiile de învățământ superior, care angajează cadre universitare, specialiști în domeniul limbii și literaturii polone, respectiv române, asigură cazarea individuală corespunzătoare, gratuită, fără a include cheltuielile de utilizare a telefonului, radioului și televizorului, care sunt suportate de către angajat. Partea trimițătoare suportă cheltuielile de transport, în conformitate cu legislația internă în vigoare.

2. Referitor la persoanele menționate la Articolul 9 alineatele 2 și 3 din prezentul Program, angajate în școlile și instituțiile de învățământ din statul Părții primitive, serviciile prevăzute la alineatul (1) vor fi asigurate în limita posibilităților.

3. În cazurile menționate la alineatele 1 și 2, instituția angajatoare plătește un salariu lunar, timp de 12 (douăsprezece) luni pe an, conform normelor interne și, dacă aceste norme permit, salariul pe perioada vacanței de vară, anticipat pentru 2 (două) luni.

Articolul 39

Pentru persoanele menționate la articolele 10 și 26 ale prezentului Program, condițiile schimbului vor fi convenite, de fiecare dată, de entitățile care organizează schimbul.

Articolul 40

Părțile se asigură că persoanele care participă la schimb în baza prezentului Program posedă Cardul European de Asigurări Sociale de Sănătate.

Secțiunea a 2-a – Schimbul de expoziții

Articolul 41

Condițiile cu privire la organizarea și finanțarea expozițiilor vor fi stabilite în detaliu între instituțiile de resort și vor fi menționate în acordurile separate pe care aceste instituții le vor semna.

*Secțiunea a 3-a – Schimbul de ansambluri artistice***Articolul 42**

Partea primitoare suportă cheltuielile de transport care rezultă din programul convenit al spectacolelor pe teritoriul statului său, precum și cheltuielile de sejur pentru membrii ansamblurilor artistice, conform prevederilor Articolelor 34 și 35 din prezentul Program. Aceste prevederi nu se aplică în cazul turneelor realizate pe baze comerciale.

*Secțiunea a 4-a – Schimbul de materiale***Articolul 43**

Partea trimițătoare suportă cheltuielile legate de pregătirea și expedierea materialelor, care reprezintă obiectul schimbului în cadrul prezentului Program - partituri, texte ale pieselor de teatru, manuale școlare, publicații de specialitate, materiale fonografice, fotografii, casete video, CD, DVD, microfilme și altele.

*Secțiunea a 5-a – Alte prevederi***Articolul 44**

Cheltuielile legate de organizarea altor schimburi decât cele prevăzute în articolele 41, 42 și 43, dar care iau în considerare deciziile cuprinse în prezentul Program, vor fi suportate potrivit unor înțelegeri separate între instituțiile de resort din cele două state.

CAPITOLUL IX – DISPOZIȚII FINALE**Articolul 45**

Prezentul Program nu exclude posibilitatea realizării altor acțiuni, organizate inclusiv la propunerea și cu suportarea cheltuielilor de către Partea trimițătoare.

Articolul 46

1. Prezentul Program intră în vigoare la data semnării și va rămâne în vigoare pe o perioadă de 5 ani.
2. Prezentul Program poate fi amendat, prin acordul scris al Părților. Amendamentele intră în vigoare urmând aceeași procedură ca Programul.
3. Fiecare Parte poate denunța prezentul Program printr-o notificare scrisă adresată celeilalte Părți. Programul își încetează valabilitatea după trei luni de la data primirii notei de denunțare.

Semnat la Varșovia....., la 20 decembrie 2017....., în două exemplare originale, fiecare în limbile polonă și română, ambele texte fiind egal autentice.

**PENTRU GUVERNUL
REPUBLICII POLONE**

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'J. Duda', written in a cursive style.

**PENTRU GUVERNUL
ROMÂNIEI**

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'Victor Ponta', written in a cursive style.